การใช้ข้อคิดที่ได้จากวรรณกรรมเป็นแนวทางส่งเสริมพฤติกรรมของเยาวชน

The Use of Morality in Literature as a Guideline to Encourage Youth's Behavior

นาฏอนงค์ พวงสมบัติ[1] / กอบกาญจน์ วิเศษรัมย์[2]
Nathanong Phuangsombat[1] / Kobkan Wisesram[2]

[1,2]สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเพชรบูรณ์ เพชรบูรณ์ 67000, ประเทศไทย
[1,2]Thai Language Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phetchabun Rajabhat University, Phetchabun 67000, Thailand

Email address: Nathanong.phu@pcru.ac.th, Hellokobkanwi@gmail.com

Received: May 28, 2021
Revised: September 19, 2021
Accepted: December 15, 2021

Abstract

This researcher paper aims to 1) analyze morals in literature from award-winning books from the Office of the Basic Education Commission, and 2) create and disseminate the guidelines for encouraging youth's behavior. This research used mixed method, content analysis, qualitative and quantitative methodology. The methods for data collection were documentary analysis, questionnaires asking opinions of youths on behaviors that should be encouraged, evaluation of the guideline for encouraging youth's behavior and deep interview. Quantitative data was analyzed using statistic methods including frequency, mean and standard deviation. The research found that

1. The concepts that appear in the literature are as follows: 1) ideas of life 2) ideas about self-development and 3) Ideas about love. 2. Guidelines for promoting youth behavior consisting of C - A - L - M has the following meanings; C refers to Considerate, A refers to Attempt, L refers to Learning and M refers to Morality

Keywords: Morality in Literature, Youth's Behavior

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลหนังสือดีเด่น จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) 2) สร้างและเผยแพร่แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชน โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน ประกอบด้วย การวิเคราะห์เนื้อหา การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ การรวบรวมข้อมูลโดยการวิเคราะห์เอกสาร การใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรส่งเสริม และประเมินแนวทางเพื่อใช้ส่งเสริมพฤติกรรมของเยาวชน และการสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูล เชิงปริมาณโดยใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. ข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมประเภทนวนิยาย มีดังนี้ 1) ข้อคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต 2) ข้อคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง 3) ข้อคิดเกี่ยวกับความรัก 2. แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชน ประกอบด้วย C-A-L-M มีความหมายดังนี้ C (Considerate) หมายถึง การมีวิจารณญาณ A (Attempt) หมายถึง ความอุตสาหะ L (Learning) หมายถึง การเรียนรู้ M (Morality) หมายถึง ศีลธรรม

คำสำคัญ : ข้อคิดในวรรณกรรม, พฤติกรรมเยาวชน

บทนำ

วรรณกรรมเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่เป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมของเยาวชน รวมถึงการเรียนรู้เนื้อหาและพฤติกรรมของตัวละครในหลากหลายแง่มุม ทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก และการประพฤติการปฏิบัติตน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการแสดงออกของเยาวชนในทางใดทางหนึ่ง หากเยาวชนรู้เท่าทันเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นย่อมส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้เป็นอย่างดี

การพัฒนาคุณภาพและทักษะชีวิตสามารถพัฒนาได้ตั้งแต่วัยเด็กเนื่องด้วยเป็นช่วงเวลาที่สมองมีการเติบโตอย่างรวดเร็วที่สุด และเป็นช่วงเวลาที่มนุษย์พร้อมจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากที่สุด (Thammabhaworn, 2001, p.15) วิธีการหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพและทักษะชีวิตของเยาวชน คือ การเรียนรู้ทางปัญญาสังคม แนวคิดดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานความเชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจาก การสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบในสภาพแวดล้อม วรรณกรรมประเภทนวนิยายจัดเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่จำลองสภาพสังคมวิถีชีวิต และวัฒนธรรมอันเป็น “ประสบการณ์เทียม” ให้แก่ผู้อ่าน เนื้อหาในวรรณกรรม จึงเป็นเครื่องมือ ในการสะท้อนภาพสังคมในทุกด้านผ่านการแสดงพฤติกรรมของตัวละครที่แฝงด้วยข้อคิด หรือแง่คิดให้ผู้อ่านได้คิด คติเตือนใจ แสดงค่านิยม และแนวประพฤติปฏิบัติที่ดีงามเป็นที่ยอมรับของสังคม (Chanwiwattana, 2007, p.2) ความคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Jankham (2014, p.17) ให้ความเห็นไว้ว่า “วรรณกรรมเป็นการแสดงโลกแห่งรูปธรรมเป็นสิ่งที่ผู้อ่านสามารถมองเห็น หรือสัมผัสได้ เช่น การแสดงกิริยาอาการต่าง ๆ ตั้งแต่การแต่งตัว กิน เดิน นั่ง ร้องเพลง เป็นต้น แต่อีกด้านหนึ่งของชีวิตมนุษย์จะเป็นโลกของสัญชาตญาณความเข้าใจ ความนึกคิด ที่มีต่ออาการกิริยาพฤติกรรมและการแสดงออกของมนุษย์ด้วยกันมนุษย์แสดงออกและทำความเข้าใจอาการ กิริยา พฤติกรรม และข้อคิดที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อเรื่องของวรรณกรรมประเภทหนึ่งย่อมมีความสำคัญที่จะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความคิด และความประเทืองปัญญาแก่ผู้อ่าน”

นอกจากวรรณกรรมจะสอนให้เยาวชนรู้จักตนเอง รู้จักผู้อื่นและมีความรู้ความเข้าใจสภาพสังคม การนำวรรณกรรมสำหรับเยาวชนมาใช้เป็นสื่อเพื่อให้เยาวชนในสังคมได้ศึกษาเรียนรู้จึงเป็นการเตรียมความพร้อมให้เป็นคนที่มีศักยภาพทางด้านวิชาการและด้านจิตใจ พร้อมทั้งเรียนรู้การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลการ

ประกวดหนังสือดีเด่นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นหนังสือดี มีคุณค่า มีสารประโยชน์มาสร้างแนวทางการเสริมสร้างพฤติกรรมของเยาวชนให้เป็นไปตามแบบอย่างตามที่สังคม และประเทศชาติต้องการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ปีพ.ศ. 2560 – 2561

2. เพื่อสร้างและเผยแพร่แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชน

การทบทวนวรรณกรรม

วรรณกรรม คืองานเขียนที่สะท้อนภาพพฤติกรรมของคนในสังคมในขณะนั้น วรรณกรรมเรื่องหนึ่ง ๆ อาจจะมีคติหรือแง่คิดอย่างหนึ่งแทรกไว้ อาจจะเป็นเนื้อเรื่องหรือเป็นคติคำสอนระหว่างบรรทัด วรรณกรรมเป็นศิลปกรรมที่บันทึกชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ ทั้งในด้านสังคมการเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา วัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ ศาสนา และมักแฝงปรัชญาการดำเนินชีวิตง่าย ๆ อยู่เสมอ

ปรัชญาหรือข้อคิดในการดำเนินชีวิต คือ ทัศนะ แนวคิด หรือคติเตือนใจที่ผู้เขียนแสดงไว้ในงานเขียนผ่านพฤติกรรมของตัวละคร บทสนทนา หรือการบรรยายเรื่อง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่แสดงให้เห็นคุณค่าของวรรณกรรมที่มีต่อสังคมThepsrimueang (2017, p.15) กล่าวถึงวรรณกรรมว่ามีคุณค่าทั้งในระดับปัจเจกบุคคลหรือระดับบุคคล คือ ผู้อ่านวรรณกรรมจะได้รับทั้งความรู้และความบันเทิง และแง่คิดมุมมองต่าง ๆ ของชีวิตในขณะเดียวกันวรรณกรรมยังให้คุณค่ามากขึ้นในระดับสังคมโดยกันเป็นเครื่องมือหรือเป็นสื่อสะท้อนภาพและมโนทัศน์สังคมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

จากข้อคิดเห็นดังกล่าวที่ชี้ให้เห็นว่าคุณค่าของวรรณกรรมคือการให้ข้อคิดคติเตือนใจแก่ผู้อ่านผ่านพฤติการณ์และสถานการณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรม เมื่ออ่านวรรณกรรมผู้อ่านได้เรียนรู้ว่า พฤติกรรมของคน ๆ หนึ่งย่อมเกี่ยวโยงไปถึงคนอื่น ๆ และอาจมีผลต่อภาพรวมในการแสดงพฤติกรรมของบุคคลในสังคม ดังนั้นวรรณกรรมที่ดีจึงต้อง

มีส่วนให้ความสำนึกของสังคม หรือมโนทัศน์รวมของสังคม โดยเสนอข้อคิดต่อผู้อ่านโดยรวม เป็นการปลูกฝังทัศนคติต่อสังคมแก่ผู้อ่าน ส่งเสริมให้ผู้อ่านเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม และมีมโนทัศน์ร่วมกับสังคม เช่น ประพฤติตามกฎเกณฑ์ของสังคม อันได้แก่ ศีลธรรม จารีตขนบธรรมเนียมต่าง ๆ มีแนวคิดร่วมในการพัฒนาสังคมไปสู่สิ่งที่ดีกว่าเสนอแนะ เร่งเร้ามโนคติของปัจเจกบุคคลให้พยายามปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาสังคมอย่างไม่หยุด (Punnothok, 1994, pp.10-11) กล่าวได้ว่าข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรม คือต้นแบบในการแสดงพฤติกรรมของคนในสังคม

การแสดงพฤติกรรมของมนุษย์มีส่วนเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมที่หล่อหลอมบุคคล โดยมีขั้นตอนและ กระบวนการเกิดพฤติกรรม 3 กระบวนการ คือ กระบวนการรับรู้ (Perception) กระบวนการเรียนรู้ (Cognition) และกระบวนการเกิดพฤติกรรมในสภาพแวดล้อม (Spatial Behavior) (Horrayanggoon, 1992, pp.7-9) นักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยมมีความเชื่อว่าพฤติกรรมส่วนใหญ่ของคนเรา นั้นเกิดจากการเรียนรู้วิธีการสร้างพฤติกรรมอย่างหนึ่ง คือการเรียนรู้ผ่านตัวแบบเป็นการเรียนรู้ที่บุคคลสังเกตจากพฤติกรรมของตัวแบบ ซึ่งอาจเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง ครู ผู้ปกครองหรือแม้แต่เพื่อน ๆ ก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเห็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมบ้างอย่างแล้วได้รับการเสริมแรง แนวโน้มที่จะลอกเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบนั้นจะมีสูงในขณะเดียวกันถ้าตัวแบบแสดงพฤติกรรมบางอย่างแล้วได้รับการลงโทษจะเห็นได้ว่า บุคคลจะไม่เลียนแบบพฤติกรรมนั้น หลักการเรียนรู้โดยผ่านตัวแบบนี้ได้นำมาใช้กันอย่างมากมายในสังคมของเรา ดังจะเห็นได้จากในรายการโทรทัศน์ที่มีการจัดรายการเราไม่ทำผิดกฎจราจร ตาวิเศษ การป้องกันเอดส์ การเลิกสูบบุหรี่ เป็นต้น

จากแนวคิดของนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมดังกล่าวจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมของเยาวชนสามารถปรับเปลี่ยนได้หากมีต้นแบบที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเยาวชนได้รับการส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมที่ได้รับการพัฒนาต้นแบบมาจากวรรณกรรมที่มีสารประโยชน์ ได้แก่ วรรณกรรมที่ได้รับรางวัลการประกวดหนังสือดีเด่นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งสามารถนำข้อคิดที่ได้มาเป็นตัวแบบ ในการสร้างแนวทางการเสริมสร้างพฤติกรรมของเยาวชนให้เป็นไปตามแบบอย่างตามที่สังคม และประเทศชาติต้องการ

วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้หลักการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ประกอบด้วย การวิเคราะห์เนื้อหา การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. การวิเคราะห์ข้อคิด

การวิเคราะห์ข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมประเภทนวนิยายที่ได้รับรางวัลการประกวดหนังสือดีเด่น ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 – 2561 ได้แก่ นวนิยายเรื่องพุทธศักราชอัสดงกับทรงจำของทรงจำของแมวกุหลาบดำ กรงกรรม กระหนกนที และม่านชีวิต ดำเนินการโดยศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด จากนั้นวิเคราะห์ข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมแล้วนำข้อคิดที่ได้ทั้งหมดไปสร้างเครื่องมือตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา รวมจำนวน 3 คน โดยคัดเลือกจากผู้สำเร็จการศึกษาอย่างน้อยระดับปริญญาโทหรือดำรงตำแหน่งอย่างน้อยผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจะเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.50 - 1.00 มาสร้างเป็นแบบสอบถามสำรวจความคิดเห็น ซึ่งมีวิธีการดำเนินการดังนี้

1.1 จัดทำแบบสำรวจรายการ (Check List)

1.2 ผู้วิจัยส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจน ด้านเนื้อหาซึ่งจะเป็นข้อมูลที่ใช้สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของเยาวชนและนำมาพิจารณาความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง โดยใช้ดัชนีค่าความสอดคล้อง (IOC) จากนั้นนำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญมาแปลงเป็นคะแนน ดังนี้

มีความเห็นว่า	สอดคล้อง	กำหนดเป็น	+1
มีความเห็นว่า	ไม่แน่ใจ	กำหนดเป็น	0
มีความเห็นว่า	ไม่สอดคล้อง	กำหนดเป็น	-1

จากนั้นนำมาแทนค่าในสูตรหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency) ข้อคำถาม แต่ละข้อจากสูตร

$$IOC = \Sigma R/N$$

เมื่อ	IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้อง
	Σ R	หมายถึง	คะแนนความคิดเห็น
	N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เมื่อวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) แล้ว ข้อคำถามใดมีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 – 1.00 ขึ้นไป แสดงว่าเป็นข้อคำถามที่สามารถนำมาสร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรส่งเสริมของเยาวชน

2. ขอบเขตการวิจัย

2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การเก็บรวบรวมข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมประเภทนวนิยายที่ได้รับรางวัลการประกวดหนังสือดีเด่น ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 – 2561 ได้แก่ นวนิยายเรื่องพุทธศักราชอัสดงกับทรงจำของทรงจำของแมวกุหลาบดำ กรงกรรม กระหนกนที และม่านชีวิต

2.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 – 6 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40 สหวิทยาเขตหล่มสัก จำนวน 2,835 คน (จากข้อมูลจำนวนนักเรียน ณ วันที่ 25 ตุลาคม 2562 ที่โรงเรียนเผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 สหวิทยาเขตหล่มสัก จำนวน 352 คน ได้จากการคำนวณตามสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) (Lumpai, 2006, p.81) โดยได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (Quota sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถามพฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับเยาวชน

การสร้างแบบสอบถามพฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับเยาวชนมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) ศึกษาข้อคิดที่ปรากฏในนวนิยายที่ได้รับรางวัลรางวัลการประกวดหนังสือดีเด่นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2) เขียนนิยามปฏิบัติการ

3) สร้างแบบสอบถามตามนิยามปฏิบัติการ

4) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบกับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจทั้งฉบับ โดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (Srisa-ard, 2002) โดยใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

$$\acute{a} = \frac{K}{K-1}\left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_i^2}\right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

K แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การเก็บรวบรวมข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมที่ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการวิเคราะห์ข้อคิดจากวรรณกรรม ประเภทนวนิยายที่ได้รับรางวัลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ปีพ.ศ. 2560 - 2561 ได้แก่ นวนิยายเรื่อง

พุทธศักราชอัสดงกับทรงจำของทรงจำของแมวกุหลาบดำ กรงกรรม กระหนกนที และม่านชีวิต

2) การเก็บรวบรวมความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่มีผลต่อการส่งเสริมพฤติกรรมของเยาวชน ดำเนินการโดยใช้แบบสอบถาม จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และนำมาพิจารณาว่าบทบาทของตัวละครข้อคิดข้อใดที่สมควรนำมาสร้างแนวทางส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชน

3) การกำหนดร่างแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชน โดยนำข้อมูลมาจากผลการสอบถาม ความคิดเห็นข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดร่างแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชน

4) การตรวจสอบและยืนยันรูปแบบ ดำเนินการโดยใช้แบบประเมินเพื่อสอบถามความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการปรับพฤติกรรมเยาวชน ครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสื่อสาร เป็นผู้ประเมินแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชนในด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในการส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชนและประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมของเยาวชนและยืนยันแนวทางโดยใช้แบบสอบถาม

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องการใช้ข้อคิดที่ได้จากวรรณกรรมเป็นแนวทางส่งเสริมพฤติกรรมของเยาวชน สรุปผลการวิจัยได้ตามลำดับดังนี้

1. ข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมประเภทนวนิยายที่ได้รับรางวัลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ปีพ.ศ. 2560 – 2561 พบข้อคิดในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ข้อคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ประกอบด้วย

1) ความสำคัญของความกตัญญู

ความกตัญญูเป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานของมนุษย์ในสังคมมนุษย์ต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสิ่งอื่นทั้งด้านกายภาพ และด้านจิตใจ การดำรงอยู่ได้เพราะได้รับอุปการะเลี้ยงดูจากบุคคลต่าง ๆ ทั้งบิดามาดา ครูอาจารย์ ญาติพี่น้อง และผู้มีพระคุณ จากการศึกษาข้อคิดเกี่ยวกับแสดงความความกตัญญูที่ปรากฏที่ได้รับรางวัลจากสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ปีพ.ศ. 2560 - 2561 พบว่ามนุษย์ควรแสดงความกตัญญูด้วยการเชื่อฟัง ปฏิบัติตนตามคำสอนของบิดามารดา และควรตอบแทนพระคุณเมื่อมีโอกาส เช่น นวนิยายเรื่อง กรงกรรม แสดงข้อคิดที่ใช้ให้เห็นความสำคัญของความกตัญญู ดังข้อความที่กล่าวว่า

วรรณาเห็นว่าเรณูนั้นยังไม่พร้อมที่จะส่งเสียเรวัตเพราะกิจการขนมแห้งเพิ่งตั้งต้นใหม่ หญิงสาวจึงรับอาสาช่วยเหลือค่าเล่าเรียนเองทั้งหมด เรณูจำเป็นต้องยอมรับน้ำใจนั้นแต่ถึงอย่างไร เรณูก็ต้องเอ่ยคำว่า

“พี่เกรงใจแกจัง เปลี่ยนเป็นหยิบยืมก่อนได้ไหม”

“ไม่ได้ ไม่ให้ยืม แล้วพี่จะต้องเกรงใจหนูทำไม ถ้าไอ้ป๊อกมันไม่ได้เรียนชีวิตของมันจะเป็นอย่างไร”

“ก็ช่วยเหลืองานทำขนมในร้านไป ตอนนี้มันก็ดีขึ้นมากแล้วเพราะเฮียเขาก็ขยายตลาดไปได้เยอะแล้ว”

“ความขยันหมั่นเพียรกับแรงมุมานะมันอาจจะดีสำหรับพี่ สำหรับพวกเราในช่วงเวลาหนึ่ง แต่ปัจจุบันมันไม่ใช่แล้ว การศึกษาเท่านั้นจะช่วยให้ทุกอย่างไปได้เร็วขึ้น หนูจะกัดฟันตัดผ้า เย็บผ้า ปักผ้า สกรีนผ้า ขายผ้า ส่งมันเรียนต่อเอง”

“นายอำเภอท่านจะว่าได้”

“บนที่ว่าการอำเภอท่านเป็นใหญ่แต่ในร้านหนูใหญ่ที่สุดพี่” ว่าแล้ววรรณาก็หัวเราะแล้วบอกว่า “ไม่ใช่อย่างนั้นหรอก ท่านรู้ดีว่าถ้าไม่มีพี่ญ อีวรรณาคนนี้ ก็จะไม่ได้เป็นอย่างทุกวันนี้หรอก เพราะฉะนั้นให้ป๊อกมันรับน้ำใจจากหนูเถอะนะ วันหน้ามันได้ดิบได้ดี มียศถาบรรดาศักดิ์ขึ้นมา พี่ ๆ น้อง ๆ อาจจะได้อาศัยมันบ้างก็ได้ และที่สำคัญขอให้หนูได้ตอบแทนบุญคุณของพี่เถอะนะ ชีวิตนี้ถ้าหนูไม่ได้พี่ช่วยไว้ในวันนั้น วันนี้ชีวิตของหนูจะเป็นอย่างไรหนูก็ยังคิดไม่ออก และอย่างไรไอ้ป๊อกมันก็เหมือนน้องหนู ลูกของหนู พี่อย่าลืมว่าหนูเลี้ยงมันมาตั้งแต่แบเบาะเหมือนกัน

(Julamanee, 2017, p.828)

ข้อความข้างต้นแสดงข้อคิดด้านการแสดงความกตัญญูผ่านตัวละครวรรณาด้วยการช่วยเหลือผู้มีพระคุณตามกำลังและโอกาส คือ การส่งเสียให้ลูกของเรณูให้ได้ศึกษาเล่าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย วรรณกรรมที่ได้รับรางวัลจะเน้นเรื่องการให้ความสำคัญกับการแสดงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณและเน้นถึง การตอบแทนตามกำลังและโอกาสที่มีด้วย

2) ความสำคัญของความอุตสาหะ

ความอุตสาหะ พยายาม ความกระตือรือร้น และไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินชีวิตเป็นไปได้ตามเป้าหมาย และประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ จากการศึกษาวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลปรากฏข้อคิดเกี่ยวกับความอุตสาหะ เพียรพยายามในการดำเนินชีวิต ดังปรากฏพฤติกรรมในตัวละคร นางย้อยที่พยายามสร้างตัวเองจากการเปิดร้านค้าและมุ่งมั่นทำงานอย่างหนักเพื่อครอบครัว ความว่า

หลังคลอดลูกคนที่สอง จากที่ต้องอยู่บ้านหลังโรงสีที่ตลาดทับกฤช ช่วยเลี้ยงหมู เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ นางลิ้มก็ให้นายหลักไห้ แซ่แบ้ และนางซกเพ้ง แซ่จึง ซึ่งเป็นพ่อแม่ของเจ๊กเซ้ง รับนางย้อยเข้ามาช่วยค้าขายอยู่ที่ร้านโชห่วยในตลาดปากน้ำโพ

ที่นั่น แม้จะเหนื่อยยากลำบากกาย ลำบากใจ ยิ่งกว่าตอนเลี้ยงหมูอยู่ที่ทับกฤชแต่ที่นั่นก็ทำให้นางย้อยเรียนรู้วิธีการค้าขายอย่างมืออาชีพ กระทั่งนางย้อยคลอดลูกคนที่สี่ หลังจากนางลิ้มถึงแก่กรรมไปแล้ว นายหลักไห้ก็ให้ทุนรองบุตรชายคนเล็กพาครอบครัวขยับขยายมาเปิดร้านโชห่วยอยู่ที่ตลาดชุมแสง

ที่นี่นางเป็นเจ้าของเต็มตัว นางจึงทุ่มเทแรงกาย เฟ้นสติปัญญาที่มีทำทุกวิถีทางที่ทำให้การค้าเจริญรุ่งเรือง ทรัพย์สินเพิ่มพูน โดยนางตั้งใจไว้ว่า ในบรรดาลูกสะใภ้ของนายหลักไห้และนางซกเพ้งนั้น นางจะต้องขึ้นชื่อว่าเป็นคนเก่งที่สุด แม้ว่านางจะเป็นคนไทยแท้ก็ตามที

(Julamanee, 2017, pp.17-18)

ความอดทน และอุตสาหะของนางย้อยที่ปรากฏในวรรณกรรมชี้ให้ผู้อ่านเห็นว่า ความอดทนพยายามทำสิ่งต่าง ๆ จะส่งผลให้สำเร็จตามเป้าหมาย แม้จะมีอุปสรรค แต่เมื่อมีความพยายาม และความมุ่งมั่น จะสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จได้ อีกทั้งยังชี้ให้เห็นว่าความอดทนและพยายามที่แสดงออกผ่านพฤติกรรมของตัวละครจะทำให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง

3) ความสำคัญของการแสดงออกอย่างเหมาะสมทั้งการกระทำและคำพูด

การแสดงออกอย่างเหมาะสมทั้งการกระทำและคำพูดเป็นสิ่งจำเป็นมาก สำหรับการดำเนินชีวิต เพราะการแสดงออกอย่างเหมาะสมจะส่งผลต่อทัศนคติของบุคคลที่ติดต่อหรือสนทนาด้วย ดังเช่นในวรรณกรรมเรื่อง กรงกรรม เรณูเป็นตัวละครที่รู้จักแสดงออกทางคำพูด และการกระทำต่อบุคคลที่ตนเองสื่อสารด้วยอย่างเหมาะสม ดังข้อความที่ว่า

ตอนแรกเลยเรณูตั้งใจจะเดินกลับบ้านไปเตรียมเครื่องส้มตำไป รอท่าปฐมแต่พอเห็นร้านก๋วยเตี๋ยวและสีหน้ายิ้ม ๆ ของคนที่คงจะได้ยินได้เห็นเหตุการณ์เมื่อครู่ หรือเมื่อวานนี้เรณูจึงเชิดหน้าขึ้น ปั้นหน้าว่าไม่สะทกสะท้านสายตาใครทั้งนั้นแล้วเดินเข้าไปทรุดตัวนั่งลงพร้อมกับสั่งเส้นใหญ่ต้มยำ พออาเฮียเจ้าของร้านเอาชามก๋วยเตี๋ยวมาวาง เรณูก็เริ่มผูกมิตรด้วยการชวนคุย

“เฮียใช้บอกว่า ร้านนี้อร่อยที่สุดในชุมแสง”

“อาใช้ ก็พูดเกินไป”

เรณูใช้ช้อนตักน้ำซุปขึ้นชิมแล้วพูดขึ้นว่า “อร่อยจริง ๆ เฮีย เป็นบุญปากของฉันจริง ๆ ที่ได้กินของอร่อยแบบนี้”

หลังจากกินก๋วยเตี๋ยวหมดชาม เรณูก็เดินไปซื้อข้าวเม่าทอดไปกินที่บ้านที่นี่แม่ค้า เป็นผู้หญิงไทยอายุคราวน้าดูท่าจะปากยื่นปากยาวได้ที่ “จริงหรือเปล่าอีหนูที่เขาว่ากันว่าเอ็งมาจากตาคลี”

“มาจากตาคลีจริง ๆ จ้ะ น้า แต่ฉันไม่ได้เป็นกระหรี่อยู่ที่นั่นหรอกนะ บ้านฉันอยู่แค่ตำบลเกรียงไกร บึงบอระเพ็ดนี่เอง ฉันไปช่วยงานญาติ ๆ ฉันทำงานครัวอยู่ในบาร์ แล้วก็เจอกับเฮียใช้ที่นั่น ทีนี้แม่ผัวของฉันพอรู้ว่าฉันมาจากตาคลี ก็เหมาว่าฉันต้องเป็นอีตัว ฉันจะอธิบายให้ใครฟังได้ทั้งตลาดล่ะ เพราะแกเสียงดังขนาดนั้น เฮียใช้เขารู้ดีว่าอะไรเป็นอะไร ถ้าฉันชั่วช้าถึงเพียงนั้น เขาจะเอาฉันทำเมียออกหน้าออกตาพาเข้าบ้านมารึ แล้วฉันกำลังอุ้มท้องลูกเขาด้วยเขาก็ต้องรับผิดชอบ ฉันเองจะผิดก็ตรงที่ใจง่ายไม่ได้ตกแต่งเสียก่อน ทีนี้เขาจะว่าอะไรก็ได้ ใช่ไหม น้า ฉันตากหน้าสู่สายตาคนเพราะฉันกำลังจะเป็นแม่คน ฉันสู้อดทนก็เพื่ออนาคตของลูกฉัน ถ้าไม่อดทนลูกก็จะไม่มีพ่อ ใช่ไหม น้า”

“มันก็จริงของเอ็ง”

“อย่างไร น้าก็ช่วยแก้ข่าวให้ฉันบ้างนะ วันหน้าฉันได้ดิบได้ดีอยู่ที่ชุมแสงจะไม่ลืมบุญคุณครั้งนี้ของน้าเลยจ้ะ”

“ให้มันจริงเถอะ”

“จริงสิจ๊ะ นี่ฉันกำลังมองหาทำเลเปิดร้านขายของอยู่ เห็นเขาเปิดร้านขายผ้าขายของกัน เห็นแล้วอยากทำบ้าง คือทุนรอนฉันก็พอมีอยู่นะ ช่องทางหาของมาขายฉันก็พอรู้”

ช่วงที่เรณูพูดยืดยาวนางแม่ค้าขายข้าวเม่าทอดก็พิจารณาเสื้อผ้าทองหยองเครื่องประดับตัว และกิริยาท่าทางของหญิงสาวไปด้วย เรณูอาจจะแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าสีฉูดฉาดแต่งหน้าจัดเกินคนทั่วไป แต่ผิวพรรณกิริยาท่าทางนั้นไม่ได้ตอบไปในทางเป็นหญิงคนชั่วร้ายสกุลเลยสักนิด คำพูดคำจาหรือก็หวานหูเป็นธรรมชาติ

(Julamanee, 2017, pp.36 - 37)

จากข้อความข้างต้นแสดงข้อคิดให้แก่ผู้อ่านว่า หากเลือกใช้ถ้อยคำที่เหมะสมจะส่งผลให้การสื่อสารแต่ละครั้งเกิดประสิทธิผลที่ดี เช่น ถ้อยคำของเรณูที่ใช้สื่อสารกับตัวละครอื่น ๆ สร้างให้ผู้ที่พบเห็นเกิดความเอ็นดู พึงใจ และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ ชี้ให้เห็นว่าบุคคลควรแสดงออกทางคำพูดอย่างเหมาะสมเพื่อให้การดำเนินชีวิตราบรื่นและมีผู้พร้อมให้ความช่วยเหลืออยู่เสมอ

ในทางกลับกันในวรรณกรรมเรื่อง พุทธศักราชอัสดงกับทรงจำของทรงจำของแมวดำ แสดงข้อคิดเกี่ยวกับการพูดและการกระทำในต่อหนึ่งว่า หากผู้พูดไม่รู้จักระมัดระวังคำพูดหรือการแสดงออกทางการกระทำอาจส่งผลเสียต่อตนเอง ดังเช่นข้อความตอนที่บรรยายพฤติกรรมของเจริดศรี ความว่า

ไม่มีใครรู้ว่าทำไมแกถึงไม่รักลูกคนนี้ นอกจากว่าเจริดศรี มีนิสัยใจร้อน เจ้าแง่แสนงอน ชอบแสดงอารมณ์ ไม่สงบถ้อยประหยัดคำ และวิพากษ์ปากกับใจตรงกันอันคมกริบของเธอยิ่งทิ่มแทงใจดำคนฟังเอาได้อย่างเจ็บแสบ แต่เรื่องนิสัยปากคอเราะร้ายนี้ ครั้งหนึ่งทวดเสงี่ยมเองเป็นคนเปิดเผยว่า เป็นกรรมพันธุ์ ส่งต่อทางสายเลือดลงมาจากแม่ของแม่ของแก...หญิงโบราณร่างยักษ์เหมือนนักรบดึกดำบรรพ์ที่ตายไปนานตั้งแต่ก่อนเจริดศรีจะเกิด ผู้มีทักษะเป็นเลิศในการผรุสวาท หยาบคายถึงขั้นเรียกใครต่อใครด้วยคำอี คำไอ้ ที่มีอวัยวะเพศประดับสำทับนำหน้าชื่อ ลืมตาตื่นนอนตอนเช้าไม่ทันสีฟันก็ไล่ด่าคนก่อนทุกอย่าง แล้วยังด่าตะได้โดยไม่มีฝอยมีมูล ไม่รู้เหน็ดรู้เหนื่อย ไม่รู้เหนือรู้ใต้ ไม่รู้เวล่ำเวลาไปได้ทั้งวันกระทั่งปิดตาหลับลงอีกครั้งในตอนค่ำ

แต่ครั้นเวลาผ่านไปยายทวดเสงี่ยมก็กลับลืมพันธุกรรมปากกรรไกรนั่นไปสิ้น รวมทั้งยังลืมด้วยว่าตัวแกเองนั่นก็ได้พันธุกรรมอัจฉริยะทางภาษาศาสตร์นั้นมาไม่น้อย ซึ่งแสดงออกผ่านนิสัยชอบตั้งสมญานามให้กับผู้คนคมคาย เย้ยหยันแล้วยังมีมิติซ้อนทับหลายชั้น ครั้งหนึ่งยังเคยถึงกับเผลอเรียก เจริดศรีด้วยสมญานามจนเจ็บจำฝังใจจนวันตายว่า อีเจ็ด หมาเบื่อ ซึ่งทันทีที่ได้ยิน...ลูกสาวก็ตอบโต้ด้วย การกระทุ่มกระทั้นจานชามกำลังเก็บใส่ตู้ลงกับพื้นจนแหลกสิ้นไม่เหลือชิ้นดี และนานหลายปีทีเดียวที่ครอบครัวยังจดจำเย็นวันนั้นไว้ด้วย ทั้งบ้านต้องเวียนชามผลัดกันกิน เพราะไม่มีภาชนะเหลือใส่อาหารเพื่อให้ได้ร่วมโต๊ะกันพร้อมหน้า

(Nitiprapha, 2016, pp.137-138)

จากข้อความนี้ชี้ให้เห็นว่าหากไม่ระมัดระวังคำพูดและการกระทำ และแสดงออก อย่างเหมาะสมจะไม่เป็นที่พึงใจแม้แต่คนในครอบครัวเดียวกัน อาจส่งผลให้คนในครอบครัวไม่รักและไม่ให้ ความช่วยเหลือ เป็นการเน้นย้ำว่าบุคคลควรแสดงออกอย่างเหมาะสม ทั้งการกระทำและคำพูดเพื่อดำรงตน อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

1.2 ข้อคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง ประกอบด้วย

1) การปรับตัว

การปรับตัว คือ การเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่าง ๆ เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในชีวิต วรรณกรรมที่ได้รับรางวัลปรากฏข้อคิดที่เกี่ยวกับการปรับพฤติกรรม ความคิด และการใช้ชีวิตให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ในวรรณกรรมเรื่อง กระหนกนที เพลินตาหญิงสาวที่ย้อนเวลากลับไปสู่สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ต้องปรับตัวในเรื่องการใช้ชีวิตเพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมที่แตกต่างได้ ดังข้อความที่กล่าวว่า

“จุลศักราชนี้ เอ้อ.....ตรงกับปีพุทธศักราชอะไรนะคะ.....คุณ”

เขาเดาเอาเองว่าสตรีผู้นี้อาจเป็นชาววัง เขาคุ้นเคยคำเรียกขาน คุณเฉพาะสาวชาววัง ไม่ใช่สาวชาวบ้านทั่วไป หากเป็นเช่นนั้นชุดแต่งกายที่เธอนั่งอยู่ก็อาจจะเป็นชุดแบบชาววิลาศสัญชาติใดสัญชาติหนึ่งอาจนิยมใช้เฉพาะในหมู่นางกำนัล

“ตรงกับพุทธศักราชสองพันสามร้อยเจ็ดสิบเก้าจ้ะ”

ชายหนุ่มบอกไป สีหน้าเรียบเฉยหากแววตาพริ้มพรายในดวงตาก็เหมือนจะยิ้มให้

เพลินตา ยืนเกาะพนักเก้าอี้ไม้ตัวหนึ่งที่อยู่ใกล้ ๆ พยายามทบทวนลำดับเวลาในใจ

นี่ฉันฝันไปหรือเปล่า ฉันเดินทางย้อนเวลามาอยู่ในสมัยรัตนโกสินทร์อย่างนั้นหรือ

ฉันกำลังอยู่ในแผ่นดินพระบาทพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวแผ่นดินทองที่อบรำด้วยกลิ่นอายของการทำนุบำรุงบรรดาอารามสถาน.....แน่หรือ

แผ่นดินสยามครั้งรุ่งเรืองทางการค้าแม่บางห้วงเวลาต้องออกร่ำระงมศึกยังอาณาจักรข้างเคียง

(Maneekul, 2017, p.43)

การที่ตัวละครเอกต้องข้ามเวลาไปและใช้ชีวิตตามวัฒนธรรมที่มีความแตกต่าง และไม่คุ้นเคย ส่งผลให้เกิดกระบวนการปรับตัวเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้ ความตอนหนึ่งที่กล่าวถึงการปรับตัวในการใช้ชีวิตของเพลินตาว่า

กว่าจะผ่านมือนี้ เพลินตาในภาคแม่เพลิน ต้องฝึกเปิบข้าวอยู่นาน

เด็กจิตรเห็นท่าทางแก้กรรมของคนที่มาอยู่ด้วยถึงกับหัวร่อท้องคัดท้องแข็ง ดูทีหรือ.....เม็ดข้าวร่วงออกจากนิ้วเรียว ข้าวบางเม็ดติดปากติดเส้นผม นางจันเอ็ดลูกแต่ก็อดยิ้มหัวไปด้วยไม่ได้ หยิบช้อนสังกะสีสั้นสำหรับตักน้ำแกงให้แม่เพลินใช้ แต่แม่เพลินยืนยันจะขอฝึกฝนวิธีกินเหมือนอย่างคนอื่น

“แบบนี้ แบบนี้ พี่เพลิน”

เด็กจิตรแสดงท่าทางส่งข้าวเข้าปากอย่างชำนิชำนาญ ปลาย่างคำน้อย ๆ ตามติด แม่เพลินเรียนรู้ไม่นานก็พอกินได้คล่องขึ้นน้ำแกงต้มมาฝากสีเหลืองขมิ้นซดคล่องคอดีเหลือเกิน

นางจันตั้งท่าจะคดข้าวเติมให้อีก แต่แม่เพลินรีบบอกว่าอิ่มเธอเอานิ้วจุ่มไปในขันน้ำใบโต ลอยเปลือกมะนาวตามที่จิตรทำให้ดูเป็นตัวอย่าง

จิตรส่งผ้าเช็ดมือให้ คนรับกล่าวขอบใจ

“ฉันเกรงใจพี่ทั้งสองจังเลย จิตรด้วย”

แม่เพลินพูดด้วยน้ำเสียงใส เจ้าบ้านยิ้มน้อยๆ

หญิงสาวก้มมองตัวเองในชุดผ้าแถบกับโจงแล้วส่งยิ้มให้นางจันทร์ผู้เป็นธุระจัดหาและแต่งตัวให้

(Maneekul, 2017, pp.46-47)

ข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นการปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมและวัฒนธรรมที่แตกต่างออกไปของเพลินตา เมื่อต้องไปอยู่ในสถานที่ใหม่การตั้งรับกับการเปลี่ยนแปลงโดยการปรับตัวให้เข้ากับบริบทแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิตให้อยู่ต่อไปได้อย่างปกติสุข

2) การเรียนรู้

การเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลพัฒนาตนเองไปได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด วิธีการเรียนรู้ที่ดีที่สุด คือการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง คือ ประสบการณ์ที่บุคคลได้พบหรือสัมผัสด้วยตนเอง การที่บุคคลได้รับรู้ถึงสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวและเกิดกระบวนการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ เกิดทักษะต่าง ๆ และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังเช่นในวรรณกรรมเรื่อง กระหนกนที ตัวละครเอกที่ย้อนเวลาไปในอดีตสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม พร้อมกับได้เรียนรู้ศิลปะวิทยาการในสมัยนั้น ดังข้อความที่กล่าวว่า

แม่เพลินรับคำเชิญจากหมอและภรรยาให้แวะไปเรือนเสมอ

มาถึงตอนนี้ แม่เพลินต้องจัดแบ่งตารางเวลาอย่างรอบคอบไม่ให้ เสียงานทุกฝ่าย

ครึ่งวันเช้า สอนหนังสือและดูแลงานออกแบบจัดรูปเล่มสิ่งพิมพ์ของวัด

ครึ่งบ่าย ไปฝึกงานเขียนรูปหอไตรวัดระฆัง

เย็นไปเป็นล่ามที่โอสถศาลาหมอบรัดเลย์....

ค่ำ.....ออกแบบลายรดน้ำตู้พระธรรมวัดใหม่ยายแฟง

บรรดากิจกรรมทั้งหลายแม่เพลินบอกตัวเองว่างานเขียนรูปเป็นสิ่งที่เธอรักที่สุด

พระรามลักษณ์อร่ามล้ำ หอกลาง
กถาแห่งไตรภูมิทาง ที่ซ้าย
เทวัญร่วมชุมปาง หอนั่ง สิขวา
ปวงช่างเขียนปาดป้าย แต่งแต้มรูปผนัง

แม่เพลินจดบันทึกขั้นตอนและกรรมวิธีการเขียนรูปผนังไม้อย่างละเอียด.....เธอเฝ้าสังเกตเมื่อเหล่าช่างเขียนนำเปลือกเม็ดมะขามที่พองยุ่ยจากการคั่วเม็ดจนสุก แช่น้ำทิ้งไว้หนึ่งคืนมาทารองพื้นผนังไม้จนทั่ว แล้วจึงลงสมุกรองพื้น

ครูเนื่องอธิบายให้หญิงสาวฟังว่าสมุกนี้จะทำจากกาวเม็ดมะขามผสมดินสอพอง โดยใช้กาวกระถินเป็นตัวช่วยสมาน หญิงสาวจดตามคำบอกไม่มีตกหล่น

(Maneekul, 2017, p.145)

จากข้อความนี้จะเห็นได้ว่าตัวละครแม่เพลินเรียนรู้วิทยาการในสภาพแวดล้อมที่ตนเองอยู่และยังแสดงให้เห็นวิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่ได้ฝึกปฏิบัติ นอกจากนี้ในวรรณกรรมเรื่องนี้ยังแสดงให้เห็นการเรียนรู้อีกวิธีการหนึ่ง คือ การเรียนรู้โดยการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง ดังข้อความที่กล่าวว่า

แม่เพลินชื่นชมครูช่างทุกท่านด้วยใจศรัทธา ถึงตอนนี้หลวงสองท่านเปลี่ยนท่าทีจากเคยกั้นม่านอำพรางทางเขียนของกันและกัน เมื่อได้เรียนรู้จากแม่เพลินว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางของคนหลากหลายย่อมนำมาต่อยอดและพัฒนางานของตนได้ดีกว่าหลวงชั้นครูจึงเริ่มเลิกธรรมเนียมกั้นม่านของตัวเองไปตั้งแต่บัดนั้น

(Maneekul, 2017, p.179)

จากการแสดงข้อคิดข้างต้นชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นได้หลายวิธี ไม่จำกัดเฉพาะการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงเท่านั้น ขึ้นอยู่กับบุคคลจะสามารถเรียนรู้สภาพแวดล้อมรอบตัวได้มากน้อยเพียงใด หากเรียนรู้ได้มากและสามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ดียิ่งขึ้น

3) การเปลี่ยนแปลงตนเอง

การเปลี่ยนแปลงตนเองเกิดจากการเรียนรู้ รับรู้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และมีความต้องการพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ดีขึ้น ดังข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่อง ม่านชีวิต ชี้ให้เห็นความต้องการในการเปลี่ยนแปลงตนเองให้เป็นบุคคลที่ดีขึ้น เสี่ยวไป๋ ตัวละครที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมจนได้รับโทษ และเมื่อพ้นโทษจึงต้องการเปลี่ยนแปลงตนเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังเช่น ข้อความที่กล่าวว่า

“ม้า อาปา อา แจ้และคุณด้วย” เสี่ยวไป๋ ปุ้ยปากไปทางอลัน โจว

“ฉันมาคิด ๆ ดู ฉันเบื่อจะเป็นคนเลวแล้ว ว่าจะลองหันมาเป็นคนดีดูสักตั้ง อีกอย่าง ฉันจะเป็นพ่อคนแล้วด้วย มันต้องมีความรับผิดชอบว่าไหม”

ฉันแทบไม่เชื่อหูตัวเอง

“ทุกคนไม่ต้องช่วยฉันก็ได้แต่คอยดูก็แล้วกัน เวลาคือคำตอบของทุกสิ่ง” เสี่ยวไป๋ประกาศก้อง

“อาแจ้กลับไปทำงานเถอะ เดี๋ยวฉันพาอาปากับหม่าม้ากลับบ้านเอง” เสี่ยวไป๋บอกพี่สาว

“จะดีหรือ” เสี่ยวถงแย้ง

“ถ้าเรื่องแค่นี้ฉันทำไม่ได้ แล้วจะเอาปัญญาที่ไหนไปเลี้ยงลูกเลี้ยงเมียล่ะ”

อะไรกัน นึกจะเป็นคนดีแค่ชั่วพลิกฝ่ามือนะหรือจะเป็นไปได้อย่างไรกันจนบัดนี้ ฉันก็ยังไม่เชื่อคำพูดของเสี่ยวไป๋อยู่ดี เสี่ยวไป๋จูงมือเสี่ยวถงไปส่งที่รถ...

ในที่สุดโชคก็เข้าข้าง ไม่รู้จะเรียกว่าโชคดีหรือเปล่าเพราะหน้าที่ของเสี่ยวไป๋ คือ พนักงานล้างห้องน้ำ เป็นพนักงานฝึกหัดอยู่ในขั้นทดลองงาน ได้เงินเดือนห้าพันดอลลาร์ฮ่องกง ถ้าทำงานดี ตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบเขาจะเพิ่มเงินให้อีกและบรรจุเป็นพนักงานประจำ

คิด ๆ ไปฉันก็สะท้อนใจนัก เมื่อก่อนแม่ยึดอาชีพล้างส้วม พอมีลูกลูกก็มายึดอาชีพนี้เหมือนกันอีก ถึงอย่างไรฉันก็ยังไม่วางใจว่าคนอย่างเสี่ยวไป๋ จะทำได้และไม่รู้ด้วยว่ามันจะทำอย่างนี้ ไปเพื่ออะไรทั้ง ๆ ที่มีทางเลือกอื่นอีกเยอะแยะหรือมันมีแผนบ้าอะไรอีกฉันได้แต่หวั่นใจ

(Leekhajon, 2017, p.64)

ข้อความข้างต้นแสดงความพยายามเปลี่ยนแปลงตนเองของเสี่ยวไป๋ ที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องม่านชีวิตชี้ให้เห็นว่าเมื่อทำสิ่งที่ผิดพลาดหรือประพฤติมิชอบ ทุกคนสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองให้ดีขึ้นได้ ดังเช่นตัวละครที่พยายามเปลี่ยนแปลงตนเอง โดยการเริ่มสมัครงาน ตำแหน่งพนักงานขัดห้องน้ำ แม้จะเป็นงานที่ต่ำต้อยในสายตาผู้อื่น แต่เป็นงานที่สุจริตและเป็นการแสดงพฤติกรรมที่ชี้ให้เห็นความพยายามปรับเปลี่ยนตนเอง ไปในทิศทางที่ดีขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองเป็นกระบวนการสำคัญที่เกิดขึ้น ภายในบุคคลที่พร้อมจะพัฒนาตนเองให้เป็นทรัพยากรที่สำคัญของสังคม

1.3 ข้อคิดเกี่ยวกับความรัก

ข้อคิดเกี่ยวกับความรักปรากฏหลายรูปแบบทั้งความรักระหว่างบุคคลในครอบครัวและความรักแบบหนุ่มสาว ความรักและความผูกพันระหว่างเพื่อน เป็นต้น ความรักที่เกิดขึ้นมาอาจมีทั้งสมหวังและผิดหวังล้วนแล้วแต่เป็นข้อคิด และสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้อ่านได้ทั้งสิ้น จากการศึกษาข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมได้รับรางวัลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) สามารถแยกเป็นประเด็นได้ดังนี้

1) ความรักและสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในครอบครัว

ความรักและสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในชีวิต หากเยาวชนได้รับความรัก ความเข้าใจ ความเอาใจใส่จากบุคคลในครอบครัว ย่อมทำให้เกิดกำลังใจในการดำเนินชีวิต ดังที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่อง กรงกรม เมื่อพี่ชายคนโตของครอบครัวประสบอุบัติเหตุ พี่น้องพร้อมใจช่วยกันดูแล ให้การรักษาอย่างดี ความว่า

อุบัติเหตุรถชนประสานงากับรถเก๋งที่แซงรถบรรทุกมาบนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 32 ช่วงอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทำให้ปฐมได้รับบาดเจ็บสาหัส เจ้าหน้าที่นำเขาเข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาลของรัฐซึ่งอยู่ใกล้ที่สุดหลังจากตรวจค้นนามบัตรในกระเป๋าทางโรงพยาบาลก็แจ้งไปทางบริษัทที่เขาทำงานอยู่

พอคนในบริษัทรู้เรื่องก็โทรมาที่บ้าน แต่วันนั้นอรพรรณีไม่อยู่บ้าน มีเพียงคนรับใช้ที่รู้เบอร์โทรศัพท์ของกมลจากสมุดบันทึกหมายเลขโทรศัพท์ที่วางอยู่บนโต๊ะ พอกมลทราบข่าวเขาก็รีบขับรถจากนครสวรรค์ไปดูอาการของพี่ชายทันที แต่ถึงกระนั้นเขาก็ยังมีใจแวะบอกกับเรณูที่พยุหะคีรี เพราะรู้ดีว่าในเวลาหน้าสิ่วหน้าขวานแบบนี้กำลังใจจาก

คนที่รักกัน และหากจะต้องจากกัน คนที่รักกันได้ดูใจกัน และเห็นใจกันเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด พอรู้เรื่องเรณูก็รีบเก็บผ้าใส่กระเป๋าไม่สนใจข้าวของที่ทำค้างอยู่ หญิงสาวบัญชาการให้ลูกจ้างช่วยทำขนมตามใบสั่งและฝากลูก ๆ ที่ไปโรงเรียนกันหมดไว้กับคนงานอีกที

พอไปถึงโรงพยาบาลก็ทราบข่าวจากหมอว่าปฐมมีอาการเป็นตายเท่ากัน และทางที่จะช่วยไว้ได้ คือ ให้ย้ายไปรักษาตัวในโรงพยาบาลเอกชนย่านสะพานควายซึ่งเปิดให้บริการได้ไม่นาน เพราะที่นั่นมีเครื่องไม้เครื่องมือทันสมัย ได้ยินดังนั้นกมลก็คำนวณค่ารักษาพยาบาลเพื่อยื้อชีวิตของปฐมซึ่งเป็นเงินมากโขอยู่ในใจ

เพียงอึดใจ เขาก็ตัดสินใจในทันที

ช่วงนั้นกมลกับประสงค์วิ่งวุ่น เพราะไหนจะงานศพแม่ แม้จะไม่ได้เป็นไปอย่างฉุกละหุก เพราะแม่ได้กันเงินสำหรับจัดงานและได้พูดเรื่องพิธีกรรมไว้บ้างแล้ว แต่เงินค่ารักษาพยาบาลของปฐมที่อยู่ ทางกรุงเทพ ฯ นั้นก็หนักพอดู

ทางเดียวที่สองพี่น้องจะทำเพื่อดวงวิญญาณของแม่ได้ ก็คือนำที่ดินเข้าจำนองไว้กับญาติข้างเตี่ย นำเงินสดไปสำรองไว้ใช้จ่ายทางนั้น จากบ้านที่อยู่ดีมีความสุข มีผลกำไรเข้ามาให้นั่งนับไม่เว้นวัน กลับสุ่มรุมไปด้วยความร้อน เพราะมีเงินไหลออกจำนวนมากด้วยเรื่องที่ไม่คาดคิด

วันสวดพระอภิธรรมวันสุดท้ายพิไลมาพร้อมกับสมดี ซึ่งเป็นสามีคนใหม่ทั้งสองคนอยู่กินกันโดยไม่มีการจัดงานใหญ่โตให้แขกเหรื่อไปร่วมแสดงความยินดี หลังจากที่พิไลรู้ว่าตั้งท้อง

พอพิไลทราบเรื่องเงินค่ารักษาตัวของปฐม พิไลก็ถามเหมือนกับที่คนส่วนใหญ่รู้และต้องเอ่ยถามว่า "แล้วทางเมียเขาไม่ช่วยเหลืออะไรเลยรึ"

กมลกับประสงค์มองหน้ากัน แล้วก็บอกว่า "เขาบอกว่าดูท่าแล้วคงไม่รอดรักษาไปก็คงตาย หรือถ้าฟื้นขึ้นมาก็คงกลับมาได้ไม่เหมือนเดิม เขาเลยปฏิเสธความช่วยเหลือเรื่องเงิน"

"เมียมันพูดอย่างนั้นจริง ๆ รึ จิตใจมันทำด้วยอะไร" พิไลกัดฟันกรอด

จิตใจของอรพรรณีทำด้วยอะไรไม่มีใครทราบได้ แต่กมลที่พอรู้เรื่องระหองระแหงระหว่างพี่ชายกับพี่สะใภ้สะสมมาอย่างยาวนาน ก็พอทราบดีว่าคนเราเมื่อหมดรักกันไปแล้วแถมยังไปมีรักใหม่ซ่อนเร้นไว้อีก ย่อมดีใจ พอใจที่จะเห็นคนรักเก่ามีอันเป็นไปเสีย แต่เขาก็ไม่ได้พูดจาให้ร้ายขยายความคำพูดของอรพรรณี จนหญิงสาวต้องถูกญาติพี่น้อง

ของเขารุมแช่งซักหักกระดูกให้มีเรื่องเข้าหูมาให้ต้องปวดหัวอีก เพราะคำพูดของอรพรรณีนั้นมันแสบไปถึงทรวง

"อย่าให้เห็นคนที่กำลังจะตายต้องมาขายคนที่ยังต้องมีชีวิตอยู่เลย แล้วอีกอย่างหนูกับพี่เขาไม่ได้จดทะเบียนสมรสกันด้วย และตั้งแต่เขามาอยู่กับหนูก็ไม่ได้ทำประโยชน์อะไรไว้ให้ เงินกินอยู่ในบ้าน ที่ซุกหัวนอนรวมถึงรถที่พังยับไปก็ของของหนูทั้งนั้น สำหรับเขากับหนู เห็นจะพอกันที ใครอยากให้เขาอยู่ ก็รับผิดชอบเองละกัน" อรพรรณีได้กล่าวไว้อย่างคนใจดำ แล้วไม่กลับมาสนใจใยดีเรื่องทางโรงพยาบาลอีก

เมื่ออรพรรณีโยนภาระอันหนักอึ้งมาให้พวกเขา พวกเขาจึงต้องหันหน้าเข้าปรึกษากัน เพราะยิ่งปฐมนอนอยู่โรงพยาบาลนานเท่าไร ค่าใช้จ่ายก็มากขึ้นเท่านั้น และคนที่รับภาระนั้นก็องหน้ากันครั้งแล้วครั้งเล่า

...

"เอาไงดี เฮีย" กมลเร่งเร้าเอาคำตอบถ้าสั่งให้ถอดสายยาง หรือย้ายโรงพยาบาลเพราะไม่มีเงินค่ารักษาเมื่อใดปฐมต้องตายอย่างแน่ ๆ

"ให้หมอรักษาต่อไป หมดเท่าไหร่ก็ให้มันหมดไป เรื่องเงิน เฮียคิดว่าเราสองคนยังไม่ตายก็คงมีปัญญาหากันใหม่ได้ ลื้อคิดว่าไง น้ำเสียงของประสงค์ชัดถ้อยชัดคำ

"ถ้าอย่างนั้น.....ว่าอย่างไรก็ว่าตามกัน" หลังจากรู้ว่าสองพี่น้องยังไม่ยอมสิ้นหวังและทำลายความหวังที่ยังมีอยู่ครึ่งหนึ่ง เรณูที่เฝ้าอาการอยู่หน้าห้องฉุกเฉินตั้งแต่วันแรก ๆ ก็ซาบซึ้งใจจนน้ำตาไหลออกมา

และเรณูก็เชื่อมั่นใจว่า หมอจะต้องช่วยปฐมให้กลับมาเหมือนเดิมจนได้ และถ้าเขาจะกลับมาได้ไม่เท่าเดิม เรณูก็สัญญากับตัวเองว่าจะต้องดูแลเขาต่อไปจนกว่าเขาจะสิ้นลมหายใจไปเช่นกัน

(Julamanee, 2017, pp.823-826)

จากข้อความนี้ชี้ให้เห็นการช่วยเหลือดูแลกันในยามทุกข์ยากและยามป่วยไข้ของคนในครอบครัว เป็นการแสดงความรักและความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ย้ำให้เห็นว่าสิ่งสำคัญที่สุดคือการได้รับความรักและความเอาใจใส่จากคนในครอบครัวจะสามารถทำให้บุคคลหนึ่งดำรงชีวิตต่อไปได้

2) ความรักในวัยหนุ่มสาว

ความรัก เป็นอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับความเสน่หาและความผูกพันระหว่างบุคคลในช่วงวัยรุ่นความรักมักมีอิทธิพลเหนือเหตุผล อีกทั้งยังเป็นแรงผลักดันในการแสดงพฤติกรรมทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ข้อคิดด้านความรักในวัยหนุ่มสาวที่ปรากฏในวรรณกรรม คือ ความรักที่เป็นแรงผลักดันในการพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ดีขึ้น ดังเช่นตัวละครเรณูที่ใช้ความรักที่เป็นแรงผลักดันให้ตนเองมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังข้อความที่ว่า

เรณูนิ่งคิดตาม ก่อนจะเปลี่ยนคำถาม “พี่ไม่เคยตกหลุมรักใครเลยหรอ”
“ถึงกูจะเป็นหญิงคนชั่ว แต่กูก็มีหัวใจ”
“แล้วพี่มาว่าฉันทำไม”
“กูก็แค่อยากให้มึงเตรียมตัวเตรียมใจมึงไว้ มึงจะได้ไม่เจ็บ อีตัวอย่างพวกเรามีรักเมื่อไหร่ก็เจ็บเมื่อนั้น”
เรณูไม่อยากเจ็บ ไม่อยากจน ไม่อยากมีชีวิตอยู่ที่นี่ไปจนแก่ตาย เรณูอยากไปให้พ้น ๆ จากชีวิตที่เต็มไปด้วยคาวโลกีย์ ไปมีชีวิตใหม่มีครอบครัวที่สมบูรณ์เหมือนผู้หญิงทั่ว ๆ ไป

(Julamanee, 2017, p.25)

ข้อความนี้ชี้ให้เห็นว่าความรักมักจะใช้เป็นแรงผลักดัน และแรงบันดาลใจให้มนุษย์พัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น ความรักฉันหนุ่มสาวที่เป็นการส่งเสริมและเกื้อกูลกันและกันผ่านระยะเวลาที่เหมาะสมผ่านกระบวนการคิด และไตร่ตรองอย่างมีเหตุมีผล จะเป็นความรักที่สมหวังและยั่งยืน

2. แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชน

แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชนได้มาจากพฤติกรรมที่แสดงข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมประเภทนวนิยายที่ได้รับรางวัลการประกวดหนังสือดีเด่นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2560 – 2561 จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และหาค่าดัชนีความสอดคล้องเพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงและนำไปให้กลุ่มทดลองที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างได้ทำแบบสอบถามเพื่อหาความเชื่อมั่น

จากนั้นนำแบบสอบถามไปสำรวจความคิดเห็นกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 สหวิทยาเขตหล่มสัก จำนวน 352 คน เพื่อสำรวจความเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรส่งเสริมของเยาวชน มีผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงผลการสำรวจความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับพฤติกรรมของเยาวชนที่ควรส่งเสริม

ลำดับ	พฤติกรรมของเยาวชนที่ควรส่งเสริม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
1	ครอบครัวคือสถาบันที่มีความสำคัญมากที่สุด	4.58	0.67
2	เราไม่ควรใช้ความรุนแรงกับคนในครอบครัวทั้งการแสดงออกทางพฤติกรรมและการแสดงออกทางคำพูด	4.48	0.85
3	ความกตัญญูต่อพ่อแม่และผู้มีพระคุณเป็นสิ่งสำคัญสำหรับชีวิตมนุษย์	4.70	0.66
4	มนุษย์ควรมีความอ่อนน้อมถ่อมตน	4.41	0.75
5	การรับฟังคำตักเตือนจากผู้อื่นจะมีผลให้พัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ดีขึ้นได้	4.37	0.76
6	การ “ให้อภัย” ทำให้ดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข	4.38	0.79
7	คนเราสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้นได้	4.43	0.74
8	มนุษย์ควรมีความอดทนและทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด	4.44	0.72
9	การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิต	4.44	4.71
10	มนุษย์สามารถผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ ได้ หากได้รับกำลังใจจากบุคคลในครอบครัว	4.35	0.81
11	บุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริตจะทำให้ผู้อื่นเกิดความไว้วางใจ	4.52	0.72
12	ความพยายามในการเรียน/การทำงานจะทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	4.46	0.75

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรมของเยาวชนที่ควรส่งเสริม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
13	“โอกาส” คือสิ่งที่ทุกคนควรได้รับ	4.38	0.87
14	หากมนุษย์มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่นจะเป็นผลดีต่อการดำเนินชีวิต	4.32	0.82
15	มนุษย์ควรมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม	4.40	0.87
16	เมื่อเกิดปัญหา/ข้อผิดพลาด คนเรามักจะกล่าวโทษผู้อื่นก่อนเสมอ	3.37	1.26
17	เมื่อเกิดปัญหา/ข้อผิดพลาดควรพิจารณาสาเหตุและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา	4.29	0.80
18	มนุษย์ควรนำข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นกับตนเองมาเป็นบทเรียนสำหรับการดำเนินชีวิตต่อไป	4.40	0.79
19	“คำพูดที่ดี” ก่อให้เกิดความสบายใจแก่ผู้ฟัง	4.40	0.79
20	คนเราอยากได้รับความรักและความไว้วางใจจากคนรอบข้าง	4.44	0.74
21	“เวลา” เป็นเครื่องพิสูจน์สิ่งต่าง ๆ ในชีวิต เช่น ความดี ความชั่ว	4.35	0.87
22	“ความเข้าใจ” จะช่วยให้มนุษย์เกิดความเห็นอกเห็นใจกันมากขึ้น	4.39	0.77
23	การแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิต	4.42	0.75
24	“ชีวิตคนเราไม่แน่นอน” จึงควรทำสิ่งดี ๆ ให้แก่กันอยู่เสมอ	4.42	0.78
25	ทุกคนอยากเป็นที่ยอมรับของคนในครอบครัว และคนรอบข้าง	4.40	0.70
26	“การเรียนรู้” มีความจำเป็นมากที่สุดเมื่อต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่แปลกใหม่	4.44	0.77
27	คนเราสามารถทำอะไรตามความต้องการของตนเองได้ หากไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน	4.32	0.83

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	พฤติกรรมของเยาวชนที่ควรส่งเสริม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
28	เราควร “ฟังหูไว้หู” ไม่ควรหลงเชื่อสิ่งที่เห็นหรือสิ่งที่ได้ยินโดยขาดการพิจารณาและไตร่ตรองให้ถี่ถ้วน	4.45	0.76
29	ความขยันขันแข็งจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จในชีวิต	4.52	0.76
30	คนเราสามารถสร้างความมั่นคงได้ด้วยตนเอง	4.54	0.77

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากผลที่ได้จากแบบสอบถามมาสร้างแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชน โดยจัดกลุ่มข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมประเภทนวนิยายและนำมาสร้างร่างแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมของเยาวชน จากนั้นจึงนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและยืนยันแนวทาง ผลการยืนยันแนวทางที่จะใช้ส่งเสริมพฤติกรรมให้เป็นไปในทิศทางที่สังคมต้องการประกอบด้วย C - A - L– M มีความหมายดังนี้

C (Considerate) หมายถึง การมีวิจารณญาณ ต้องส่งเสริมให้เยาวชนรู้จักคิดมีวิจารญาณ วิเคราะห์แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

A (Attempt) หมายถึง ความอุตสาหะ ต้องส่งเสริมให้เยาวชนมีความอุตสาหะมีความพยายาม

L (Learning) หมายถึง การเรียนรู้ ต้องส่งเสริมให้เยาวชนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้

M (Morality) หมายถึง ศีลธรรม ต้องส่งเสริมให้เยาวชนประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี

การดำเนินการส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชนตามแนวทาง “รู้จักคิด–มีจิตอุตสาหะ-พร้อมจะเรียนรู้ - ดำรงตนอยู่ในศีลธรรม” ไม่สามารถเลือกปฏิบัติวิธีใดวิธีหนึ่งได้ ทุกด้านต้องมีส่วนเกี่ยวเนื่องและสัมพันธ์กัน เพื่อให้เยาวชนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมสามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างปกติสุขและเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพของชาติ โดยเริ่มจากการเปิดใจเรียนรู้ หมั่นพัฒนาตนเอง มีความพร้อมในการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ อยู่เสมอ ให้เยาวชนตระหนักถึงการพินิจพิจารณาสิ่งต่าง ๆ มีวิจารณญาณในการดำเนินชีวิต การคิดและการตัดสินใจ รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ เมื่อเยาวชนมีวิจารณญาณแล้วสิ่ง

ที่ควรมีคู่กัน คือ การมีศีลธรรม ฉะนั้นการส่งเสริมให้เยาวชนมีวิจารณญาณ รู้คิด มีความรับผิดชอบต่อสิ่งต่าง ๆ มีความอุตสาหะ มีความพยายามเรียนรู้และกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง ประกอบการใช้หลักธรรมในการดำเนินชีวิตจะเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้เยาวชนอยู่ได้อย่างปกติสุและมีคุณลักษณะตามที่สังคมพึงประสงค์

แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชนสามารถอธิบายเป็นลำดับได้ดังนี้

1. ต้องส่งเสริมให้เยาวชนรู้จักคิด มีวิจารณญาณ วิเคราะห์แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

การส่งเสริมให้เยาวชนเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ การรู้จักใช้ความคิดพิจารณา วิเคราะห์สังเคราะห์ และประเมินผลเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เป็นปัญหาหรือข้อขัดแย้งโดยอาศัยความรู้ ความคิด และประสบการณ์ของตนเพื่อนำไปสู่การตัดสินในการปฏิบัติด้วยความเหมาะสมอันสอดคล้องกับหลักการและเหตุผล มีความสามารถในการตัดสินใจ รู้ว่าสิ่งใดควรทำและไม่ควรทำ รวมทั้งต้องส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบต่อบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ดังนั้นต้องส่งเสริมให้เยาวชนเป็นผู้ที่มีความคิดอย่างมีวิจารณญาณ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมี เหตุผล ไม่ยึดความคิดเห็นของตนเองเป็นหลัก ก่อนตัดสินใจอย่างใดต้องมีข้อมูลหลักฐานเพียงพอ และสามารถเปลี่ยนความคิดเห็นของตนเองได้ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีเหตุผล ไม่ใช้อคติหรืออารมณ์ของตนเองเป็นสำคัญ หากเยาวชนในสังคมเป็นผู้มีวิจารณญาณแล้ว จะส่งผลดีต่อการพัฒนาของสังคม และประเทศชาติได้อย่างยั่งยืน

2. ต้องส่งเสริมให้เยาวชนมีความอุตสาหะ มีความพยายาม

การส่งเสริมให้เยาวชนมีความอุตสาหะ พยายามและความกระตือรือร้น จำเป็นต้องมีการเสริมสร้างและปลูกฝังให้เยาวชนเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ให้รอบด้าน ทั้งความมุ่งมั่น อุตสาหะ ความเพียรพยายามในการทำกิจกรรมการงาน หรือสิ่งที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ นอกจากนี้ยังหมายรวมไปถึงความไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค บุคคลที่มีความมุ่งมั่นบากบั่นจะสามารถนำพาตนเองให้ไปถึงจุดมุ่งหมายที่ต้องการได้ ดังนั้น การส่งเสริมให้เยาวชนมีความมุ่งมั่น และความพยายามหลายฝ่ายจะต้องร่วมมือกัน โดยจะต้องร่วมกันกระตุ้นให้เยาวชนเกิดการตั้งเป้าหมายและผลักดันให้ดำเนินการตามเป้าหมายได้สำเร็จโดยตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้เยาวชนสามารถดำรงตนได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงและจะได้เติบโตขึ้นเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

3. ต้องส่งเสริมให้เยาวชนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้

การเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่เยาวชนควรได้รับการส่งเสริม การได้รับความรู้เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เกิดทักษะในด้านต่าง ๆ อย่างรอบด้าน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม อันเป็นผลจากการสังเกตพิจารณา ไตร่ตรอง แก้ปัญหาทั้งปวงและไม่ชี้ชัดว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นไปในทางที่สังคมยอมรับเท่านั้น การเรียนรู้เป็นการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงาม โดยต้องชี้ให้เยาวชนเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นการเรียนรู้ต้องเนื่องมาจากประสบการณ์หรือการฝึกหัด พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นควรจะต้องมีความคงทนถาวรเหมาะแก่เหตุ เมื่อพฤติกรรมดั้งเดิมเปลี่ยนไปสู่พฤติกรรมที่มุ่งหวัง

4. ต้องส่งเสริมให้เยาวชนประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี

การส่งเสริมให้เยาวชนประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีมีส่วนช่วยให้เยาวชนประพฤติตนอยู่ในทำนอง คลองธรรม รู้ข้อควรปฏิบัติตนให้ถูกต้องและเหมาะสม มีในแนวทางการดำเนินชีวิตที่ตั้งอยู่ในความดี ความงาม และความถูกต้อง ต้องส่งเสริมให้เยาวชนรู้จักการแยะแยะสิ่งถูกผิดได้ พร้อมกับต้องชี้ให้เห็นว่าหากเยาวชนประพฤติตนไม่เหมาะสมแล้วจะส่งผลเสียต่อการดำเนินชีวิตใน อนาคต การส่งเสริมให้เยาวชนประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงามทุกภาคส่วนต้องร่วมในการชี้แนะแนวทางให้เยาวชน

อภิปรายผล

ข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมประเภทนวนิยายที่ได้รับรางวัลหนังสือดีเด่นแห่งชาติ ปรากฏข้อคิดที่หลากหลายล้วนแล้วแต่เป็นข้อคิดที่สะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของเยาวชนที่สามารถนำไปเป็นต้นแบบให้เยาวชนสามารถปฏิบัติตามได้และข้อคิดที่สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ไม่ควรนำเป็นแบบอย่าง โดยผู้เขียนได้แสดงข้อคิดผ่านการแสดงออกทางพฤติกรรมของตัวละคร การแสดงข้อคิดดังกล่าวชี้ให้เห็นคุณค่าของวรรณกรรมที่แสดงข้อคิดสำคัญของเรื่องโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอดแทรกคุณธรรมที่ถ่ายทอดไปสู่ผู้อ่าน คุณธรรม คุณงามความดี ความควรกระทำ และความถูกต้อง ที่ได้สะสมไว้ในความรู้สึกนึกคิดทางจิตใจของบุคคล และเป็นแรงผลักดันให้บุคลนั้นประพฤติปฏิบัติในทิศทางที่

ถูกต้องและดีงาม เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปในปัจจุบัน ดังที่ Chotidumrong (2003, p.95) ได้กล่าวถึงแบบอย่างที่ดีและไม่ดีที่ผู้แต่งแสดงไว้ในวรรณกรรมแต่ละเรื่อง จะช่วยให้เยาวชนสามารถแยกแยะคุณลักษณะที่สังคมพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งรู้จักเลือกเลียนแบบเฉพาะพฤติกรรมที่ดีต่อไป นอกจากนี้เรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้แต่งจำลองขึ้นมาจากชีวิตจริง ก็อาจช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เข้าใจสภาพความเป็นจริงในสังคม และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางสังคมได้ดียิ่งขึ้น หากเยาวชนได้รับการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยการอ่านวรรณกรรมเป็นการเพิ่มอาหารสมองที่มีคุณค่าและนับเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า

การส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชนอีกทางหนึ่ง คือ การปฏิบัติตามแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชนที่ได้มาจากการวิเคราะห์ข้อคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องว่ามีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อเยาวชน จากการสำรวจความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรส่งเสริมจะเห็นได้ว่าข้อคิดที่ปรากฏในนวนิยายที่ได้รับรางวัลนั้นล้วนแล้วแต่เป็นข้อคิดที่เยาวชนเล็งเห็นว่ามีความสำคัญและควรจะส่งเสริมให้เยาวชนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น จากผลการสำรวจพฤติกรรมของเยาวชนที่ควรส่งเสริม ประเด็นที่เยาวชนมีความคิดเห็นมากที่สุด คือ การให้ความสำคัญในแสดงออกถึงความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณและบุคคลในครอบครัว และการส่งเสริมลักษณะนิสัยคุณธรรมขั้นพื้นฐานที่เป็นความดีงาม เช่น ความมีวินัย ความขยัน ซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบ การส่งเสริมพฤติกรรมดังกล่าวควรเริ่มจากสถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันพื้นฐานสำคัญและเป็นจุดเริ่มต้นในการหล่อหลอมพฤติกรรมของบุคคล ทั้งในด้านความคิด การแสดงออก รวมถึงแนวทางการดำเนินชีวิต หากเยาวชนนำข้อคิดที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาตนเองแล้วจะมีส่วนช่วยส่งเสริมพฤติกรรมไปในทิศทางที่ดีขึ้นและอาจนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมที่จะนำไปสู่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเยาวชน ดังที่ Laikitpanit (2009, p.17) ที่กล่าวถึง การพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนจันจว้าวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 ไว้ว่าการพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต้องพัฒนาทักษะในด้านคุณธรรม ด้านสังคม และด้านการเรียนรู้ให้สมดุลกัน และคำนึงถึงหลักพัฒนาการของแต่ละวัย ความเป็นไทย ความรู้เท่าทันโลก รวมถึงการแก้ไขจุดอ่อนของสังคมไทยด้วย

การส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชนสามารถทำได้หลายวิธีและต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง Bunjerdphatthanakul (Personal communication, July 21, 2019) เสนอความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชนตามแนว C-A-L–M หรือ แนวทาง “รู้จักคิด – มีจิตอุตสาหะ- พร้อมจะเรียนรู้ - ดำรงตนอยู่ในศีลธรรม” ไว้ว่า สถาบันการศึกษาทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาควรจะต้องจัดกิจกรรมการอบรม รณรงค์ จัดกิจกรรมสอดแทรกความรู้ต่าง ๆ ลงในกระบวนการเรียนการสอน ปลูกฝังจิตสำนึกในด้านต่าง ๆ กระตุ้นให้เยาวชนเกิดการรู้คิด มีวิจารณญาณ มีความมุมานะอดทน พยายามเรียนรู้สิ่งต่าง ๆท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคม รวมทั้งประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบจารีตของสังคมไทยอย่างต่อเนื่อง และควรเป็นการดำเนินกิจกรรมที่เน้นการสนับสนุน การจูงใจ การส่งเสริม การสร้างแรงบันดาลใจให้เยาวชนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านแนวคิด ดังที่ Udom, et al. (2016, p.229) กล่าวว่า การพัฒนาเยาวชนอาจเป็นเรื่องที่เกี่ยวเนื่องกับการเปลี่ยนแปลงกรอบแนวคิดของเยาวชน ซึ่งมีปัจจัยแวดล้อมที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง และพึงระลึกว่าเยาวชนไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ในระยะเวลาอันสั้น แต่ต้องเป็นกระบวนการสร้างความสมดุล ขับเคลื่อนระหว่างรูปแบบ เป้าหมายทิศทางการเปลี่ยนแปลงและผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังด้วยวิธีการส่งเสริมจากสมาชิกภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคม จะเป็นผู้ช่วยชี้แนะแนวทางเพื่อผลักดันและชักจูงใจให้การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ในด้านการส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชนประสบความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ

การให้ความสำคัญในการส่งเสริมพฤติกรรมเยาวชนตามแนว C-A-L–M เป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนที่จะช่วยให้เยาวชนพร้อมเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงตามจุดมุ่งหมายของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ในรูปแบบของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์โดยเน้นย้ำถึงคุณลักษณะที่สำคัญของคนไทย 4.0 คือ เยาวชนไทยจะต้องเป็นผู้เรียนรู้ สร้างงานและคุณภาพชีวิตที่ดี โดยกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายว่า เยาวชนจะต้องชี้นำ การเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความรอบรู้ มีทักษะ การจัดการความสามารถในการปรับตัวยืดหยุ่นรู้ทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาสุขภาวะคุณภาพชีวิตและอาชีพ ตลอดจนเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งมีจิตอาสากล้าหาญทางจริยธรรมเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้นร่วมสร้างสังคมที่ยั่งยืน

References

Chanwiwattana, N. (2007). **A Study of contents and concepts of fiction for children published in A.D. 2004** (Master's thesis). Srinakharinwirot University, Bangkok. (In Thai)

Chotidumrong, R. (2003). **A Study of language usage technique and moral implantation appearing in Thai award fiction of children during 2525-2545** (Master's thesis). Dhonburi Rajabhat University, Bangkok. (In Thai)

Horrayanggoon, W. (1992). **Human behavior and Environment** (3rd ed). Bangkok: Chulalongkorn University Press. (In Thai)

Jankham, P. (2014). **Shot-story : Critical and reading**. (2nd ed.) Bangkok: Sathaphornbooks. (In Thai)

Julamanee. (2017). **Kamma Cage.** Bangkok : Sangdao. (In Thai)

Leekhajon, T. (2017). **Friendship.** Bangkok : Nanmeebooks. (In Thai)

Laikitpanit, N. (2009). **Trends of developing requalification of Janjawa Wittayakom's students, Chiang Rai Educational Service Area Office 3** (Independent Study). Chiang Rai Rajabhat University, Chiang Rai. (In Thai)

Lumpai, W. (2006). **Research Techniques in Social Science**. (2nd ed.) Bangkok : Kasetsart University Press. (In Thai)

Nitiprapha, V. (2016). **Descendant of the century and the memory of the memory of the black rose-cat.** Bangkok : Matichon. (In Thai)

Maneekul, Y. (2017). **Kanok Nathi.** Bangkok: Na–Baan Wannakam. (In Thai)

Punnothok, T. (1994). **Introduction of Contemporary Literature**. Bangkok : Thaiwattanaphanit. (In Thai)

Srisa-at, B. (2002). **Basic research** (7th ed.). Bangkok : Suwiriyasan. (In Thai)

Thammabhaworn, N. (2001). **Developing Thinking Skills of early childhood.** Bangkok : Chulalongkorn University Press. (In Thai)

Thepsrimueang. J. (2017). **Contemporary Thai Literature**. Udon Thani : Faculty of Humanities and Social Sciences, UdonThani Rajabhat University. (In Thai)

Udom, J., Sachdev, H., Phaiboonrattananon, N. & Butchiwan, P., (2016). **Social Key** Institutions And The Linkage of Youth Development. **Phranakhon Rajabhat Research Journal (Humanities and Social Sciences), 11** (2), 227-237. (In Thai).